

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0022203755
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:0022203755.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovvej vo veci starostlivosti o maloletého O. L.V., U.. X.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., dieťaťa matky G. Y. L., D., U.. XX.X.XXXX, R. R. XXX, právne zastúpenej JUDr. Veronikou Čižmárovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Michalovciach, Námestie osloboditeľov 1, a otca B.. O. L., U.. XX.X.XXXX, F. R. E. C. XX, O.. A., F. Č. L., Ž. XX, právne zastúpeného JUDr. Timeou Schwarcovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom Pražská 4, Košice, v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k úprave styku a výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 15P/150/2022-344 zo dňa 17.5.2023 takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výrokoch I., II. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým O. v každom párnom týždni v kalendárom roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a odovzdá v stanovenom čase v mieste bydliska matky.

II. Mení rozsudok vo výroku III. Tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým O. počas letných prázdnin od 1.7. od 09.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 09.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a odovzdá v stanovenom čase v mieste bydliska matky.

III. Mení rozsudok vo výroku V. tak, že matka je povinná otcovi umožniť telefonicky kontakt s maloletým každú stredu v čase od 17.00 hod. do 17.30 hod..

IV. Mení rozsudok vo výroku VI. Tak, že zvyšuje výživné na maloletého O. zo sumy 250 Eur na sumu 270 Eur mesačne od 19.08.2022, ktoré je otec povinný prispievať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa, toho-ktorého mesiaca vopred.

V. Mení rozsudok vo výroku VII. tak, že dlžné výživné za obdobie od 19.08.2022 do 31.01.2024 v sume 348,39 Eur je otec povinný zaplatiť matke v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Tým mení rozsudok Okresného súdu Michalovce, č. k. 15P 186/2020-292 zo dňa 09.06.2021 v časti úpravy styku otca s maloletým a úpravy výživného.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému O.Á. vo vzťahu k úprave styku otca so synom a zvýšeniu výživného.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Michalovce ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. M e n í rozsudok Okresného súdu Michalovce, číslo konania 15P 186/2020-292 v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletým O. L., U.. X.X.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletým O. každú párnú nedeľu v roku v čase od 8.00 hod. do 17.30 hod., bez prítomnosti matky po dobu piatich mesiacov s tým, že otec maloletého prevezme od matky v mieste bydliska matky a dieťaťa v stanovenom čase a v stanovenom čase maloletého matke odovzdá na tom istom mieste.

II. Po uplynutí piatich mesiacov je otec o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletým O. každý párný víkend v mesiaci od soboty od 8.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme od matky v mieste bydliska matky a dieťaťa v stanovenom čase a v stanovenom čase maloletého matke odovzdá na tom istom mieste.

III. Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletým O. každoročne počas letných prázdnin a to od 1.7. do 7.7. a od 1.8. do 8.8. s tým, že otec maloletého prevezme od matky v stanovenom čase v mieste bydliska matky a maloletého a maloletého matke odovzdá na tom istom mieste.

IV. Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletým O. každý nepárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 23.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., každý párný rok počas vianočných sviatkov od 30.12. od 9.00 hod. do 6.1. do 18.00 hod. nasledujúceho roka, každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od piatka pred veľkonočnými sviatkami od 16.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme od matky v stanovenom čase v mieste bydliska matky a maloletého a maloletého matke odovzdá na tom istom mieste v stanovenom čase.

V. Matka je p o v i n á otcovi umožniť telefonický kontakt s maloletým každú nedeľu v mesiaci v čase od 8.00 hod. do 8.30 hod..

VI. M e n í rozsudok Okresného súdu Michalovce, číslo konania 15P 186/2020-292 v časti týkajúcej sa výživy maloletého O. L., U.. X.X.XXXX tak, že z v y š u j e otcovi výživné na maloletého O. zo sumy 250 Eur na sumu 330 Eur mesačne od 19.10.2022, ktorú sumu je otec povinný prispievať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred.

VII. Dlžné výživné za obdobie od 19.10.2022 do 17.5.2023 v sume 640 Eur súd p o v o l u j e otcovi splácať v 80 eurových mesačných splátkach, splatných spolu s bežným výživným, pod následkami straty výhody splátok s tým, že prvá splátka je splatná 15-tým dňom nasledujúceho mesiaca, od právoplatnosti rozsudku.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne zdôvodnil ust. § 25 ods. 1, 2, § 26, § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Súd konštatoval, že pri poslednej úprave styku otca s maloletým v júni 2021 rodičia uzavreli rodičovskú dohodu o úprave styku tak, že otec bol oprávnený stýkať sa s maloletým O. L. každú párnú nedeľu v roku v čase od 08.00 hod. do 12.00 hod. a od 14.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky, v mieste bydliska matky a maloletého s tým, že otec maloletého prevezme v stanovenom čase pred bydliskom matky a maloletého v stanovenom čase matke odovzdá na tom istom mieste. Od tejto úpravy styku už uplynula značná doba, pričom rodičia neboli schopní uzatvoriť ďalšiu dohodu o rozšírení styku otca s maloletým. Styk otca s maloletým sa realizuje výlučne iba v mieste bydliska maloletého v obci R., pričom maloletý má obmedzené možnosti na vykonávanie rôznych aktivít s otcom, a preto nie je ani možné, aby sa vzťah maloletého s otcom patrične rozvíjal a prehľboval. Maloletý O. svojho otca neodmieta a na stretnutia s otcom sa teší. Nemá s ním však nadviazaný taký emocionálny vzťah, aký má s matkou. Emocionálny vzťah maloletého O. s otcom je potrebné naďalej formovať, posilňovať, budovať a rozvíjať. Maloletý by bezproblémovo zvládol samotný prevoz do vzdialenejšieho miesta bydliska otca a rovnako aj dlhší pobyt v úplne odlišnom, novom prostredí, so spánkom bez matky. Záujem maloletého O. vyžaduje, aby sa na jeho výchove otec vzhľadom na vek maloletého a čas uplynulý od poslednej úpravy styku, podieľal výraznejšie a tiež má právo na zachovanie rodinných zväzkov aj zo strany otca, ktoré od rozchodu rodičov a odlúčenia maloletého O. od príbuzných zo strany otca, neboli ďalej rozvíjané a upevňované. Pritom matka otca, ako aj členovia jeho širšej rodiny sú pre život maloletého

rovnako nezastupiteľní ako sú príbuzní zo strany matky. Šetreniami v mieste trvalého bydliska matky bolo preukázané, že matka má zabezpečené podmienky pre vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby maloletého O. a je preukázané, že takéto podmienky sú pre maloletého zabezpečené aj v mieste trvalého bydliska otca. Uvedené skutočnosti potvrdzuje aj správa kolízneho opatrovníka. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, otec má na realizáciu styku vytvorené vhodné podmienky jednak v mieste jeho trvalého bydliska v E. C., ako aj v mieste jeho terajšieho bydliska v L.. Matka v konaní nepreukázala, že by otec nebol schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého počas realizácie styku. Čestné prehlásenia svedkov Y. L., starej matky zo strany matky a jej brata Y. L., ktorí vyjadrili svoj názor na otca maloletého a poukazovali na nezáujem otca o maloletého, súd nevzal do úvahy a považuje ich za účelové.

Čo sa týka návrhu matky na zvýšenie výživného, na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od doby predchádzajúceho rozhodnutia došlo k podstatným zmenám pomerov tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane rodičov. Maloletý O. je vekovo starší, navštevuje G. Š. a pripravuje sa na nástup do Q. školy. Pokiaľ ide o pomery rodičov, u otca došlo oproti predchádzajúcej úprave výživného k zvýšeniu príjmu o 244 eur, nakoľko v čase predchádzajúcej úpravy výživného pracoval so zárobkom vo výške 1.050 eur a toho času jeho priemerný čistý mesačný zárobok činil 1.294 eur. U matky došlo k zvýšeniu príjmu o 417 eur, keďže v čase predchádzajúcej úpravy výživného jej čistý mesačný príjem činil 554 eur a toho času jej priemerný čistý mesačný príjem činil 972 eur. Rodičom nepridali ďalšie vyživovacie povinnosti.

Taktiež súd prihliadol na skutočnosť, že matka osobne zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa. Podľa názoru súdu otec zo svojho príjmu je schopný prispievať na výživu maloletého O. zvýšeným výživným o 80 eur mesačne. Preto vzhľadom na uvedené skutočnosti súd zvýšil otcovi výživné na maloletého O. zo sumy 250 eur na sumu 330 eur mesačne od 19.10.2022, t.j. odo dňa podania návrhu.

5. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Obsah odvolania otca maloletého a vyjadrení k odvolaniu

6. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého, a to voči výrokom I., II., III., V., VI a VII. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f), g), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Otec nesúhlasí s adaptačným obdobím 5 mesiacov, nakoľko maloletý má vybudovaný citový vzťah k svojmu otcovi, ktorý ho pravidelne navštevuje a má úprimnú snahu byť podstatným článkom v živote svojho syna. Maloletý je vo veku, kedy sa bude musieť prispôbiť aj zmene prostredia pri nástupe do školského zariadenia bez akéhokoľvek adaptačného obdobia a bude si musieť zvyknúť na cudzie prostredie s cudzími ľuďmi bez toho, aby mal možnosť 5 mesiacov si zvykať a prispôbovať sa. Poukázal na skutočnosť, že otec realizoval styk s maloletým v cudzom prostredí u cudzích ľudí na fare v obci takmer rok a pol od 19.12.2021, maloletý nemal žiaden problém prispôbiť sa prostrediu za prítomnosti otca. Adaptačná doba je podľa názoru otca bezdôvodná. Ďalej otec nesúhlasí s určením letných prázdnin len na 1 týždeň v mesiaci júl a 1 týždeň v mesiaci august, nakoľko uvedené nezohľadňuje postavenie otca ako rovnocenného rodiča. Vo vzťahu k výroku, ktorým bola matke určená povinnosť umožniť telefonický kontakt s maloletým synom každú nedeľu v mesiaci, považuje otec uvedený výrok za nezmyselný, keďže v zmysle výroku súdu sa má otec stretávať so synom každý druhý víkend, preto navrhuje umožniť telefonický kontakt s maloletým v pracovný deň, napr. v stredu alebo vo štvrtok. Vo vzťahu k výživnému uviedol, že pomery na strane maloletého sa od poslednej úpravy nezmenili. Maloletý navštevuje D. Q. do 30.6.2024, ani jeho zdravotný stav sa nezmenil, keďže jeho diagnóza (reflux, intolerancia na kravské mlieko) pretrváva a fakticky jeho zdravotný stav je stabilizovaný. Súdom určené výživné otec považuje za neodôvodnené. Otec platí výživné v sume 250 eur a táto výška zohľadňuje opodstatnené potreby maloletého. Matka poberá prídavky na dieťa + daňový bonus, čo zvyšuje jej mesačné výdavky na sumu 320 eur. Ďalej súd nevzal do úvahy zvýšený príjem na strane matky o 400 eur mesačne. Poukázal na tabuľkové výživné. Ďalej zdôraznil, že matka nemá záujem komunikovať s otcom, má voči nemu negatívny postoj. Otec sa obáva, že dieťa tieto skutočnosti vníma veľmi citlivo, pričom pretrvávajúce problémy s pomočováním, ktoré matka uvádzala v roku 2020, môžu prameniť aj z uvádzaného. Otec navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok s tým, že navrhol, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletým O. každú párnú nedeľu v čase od 8.00 hod. do 17.30 hod. bez prítomnosti matky po dobu 1 mesiaca, po uplynutí 1 mesiaca každý párný víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každoročne počas letných prázdnin od 1.7. od 8.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 8.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod.

s tým, že si maloletého prevezme od matky v stanovenom čase v mieste bydliska matky a maloletého matke odovzdá na tom istom mieste. Ďalej navrhol umožniť telefonický kontakt každý týždeň v stredu od 17.00 hod. do 17.30 hod. a raz týždenne informovať otca písomne formou e-mailu o zdravotnom stave maloletého a všetkých podstatných záležitostiach týkajúcich sa maloletého. Vo vzťahu k výživnému navrhol, aby súd zvýšil výživné na maloletého O. zo sumy 250 eur na sumu 270 eur mesačne od 1.1.2023 a dlžné výživné mu povolil splácať v mesačných splátkach.

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla jeho odvolanie zamietnuť. Má za to, že otcovi nejde o styk s maloletým, ale o snahu ublížiť matke maloletého, nakoľko otec doposiaľ nie je zmierený s tým, že nedokáže fungovať v partnerskom spoložití a vytvoriť plnohodnotnú a fungujúcu rodinu. Otec koná v rozpore, strieda svoje predstavy o starostlivosti a výchove maloletého, čo nie je v záujme dieťaťa. Matka považuje adaptačné obdobie 5 mesiacov za primerané, nakoľko maloletý syn nepozná domácnosť otca, ide o cudzie prostredie, maloletý nemá vybudované žiadne citové väzby k ľuďom, s ktorými otec žije. Maloletý je citlivý chlapec a odlúčenie od matky v takomto rozsahu ako navrhuje otec, by nebolo pre maloletého najlepšie. Otec chce maloletého brávať do E. C., kde žije aj jeho matka, teda stará matka maloletého, ktorá sa nedokáže s maloletým porozprávať z dôvodu, že neovláda ani základné frázy v slovenskom jazyku a hlási sa k G. národnosti. Maloletý k nej nemá vybudovaný žiadny citový vzťah, ani ju nepozná. Stará matka neprejavuje o vnuka žiaden záujem. Maloletý ju berie ako cudziu osobu a nepýta sa na ňu. Maloletý súčasnú partnerku otca nepozná, otec strieda partnerské vzťahy v častých intervaloch, maloletý berie otca ako osobu, ktorá za ním chodí od roku 2021, ale nevedomuje si vzťah otca a syna, ktorý oňho od narodenia nejvil záujem. Maloletý je riadne pripravený na každý styk s otcom, avšak pred každým odchodom sa uisťuje, že príde na obec a najmä poobede domov. Od otca prichádza maximálne unavený a vyčerpaný. Otec nerešpektuje intoleranciu syna na kravskú formulu a reflux. Opakovane sa stalo, že dieťa začalo teplotovať, hnačkovať, zvracať, prišlo mokré, pomočené. Maloletý si ťažko zvykal na rodinu, v ktorej sa vyše roka a pol realizoval styk s otcom z dôvodu naozaj ťažkej a komplikovanej situácie, ktorá pramení zo samotnej realizácie styku, je zrejmé, že pokiaľ si maloletý nezvykne na zmeny, ktoré mu prinesie adaptačné obdobie a následne základný styk na 1 noc, nevie zatiaľ matka presne povedať, ako sa bude s novými zmenami vyrovnávať. V súčasnosti nie je psychický vývin maloletého na trvanie styku počas letných prázdnin na dobu 2 týždňov. Po adaptácii a bezproblémovosti je ako matka otvorená širšej úprave. V prípade, ak by súd rozhodol o rozšírení styku počas letných prázdnin, žiada, aby odvolací súd zohľadnil narodenie dieťaťa, ktoré pripadá na X.X., nakoľko ako matka by nemohla s ním narodeniny tráviť. Vo vzťahu k výživnému podľa matky príjem otca predstavuje 1.995 eur vzhľadom na jeho nové zamestnanie, otec dobrovoľne prestal prenajímať byt na Ž. ulici v L., je vlastníkom motorového vozidla K. A. Q.. A. XXX V., držiteľom auta H.M. D. L. XXX V. a A. Q.. A. XXX R.. Otec má zakúpené členstvo na 100 rokov vo švajčiarskej spoločnosti E. T. K. Q.. W., ktorá sa venuje turizmu, čo môže využívať ako obchodnú príležitosť pre zvýšenie svojho príjmu. Pravidelne investuje do dlhodobých investičných fondov. Je vlastníkom niekoľko kusov vlastných fotografií, ktoré fotil v zahraničí aj doma a ktoré vystavoval a predával v galériách na Slovensku a v zahraničí. Na strane maloletého došlo k navýšeniu jeho výdavkov, nakoľko matka je nútená zakupovať kozie výrobky, ktoré sú drahšie o polovicu, plus špeciálne diétne stravovanie s ohľadom na diagnózy dieťaťa, ktoré predstavujú minimálne 150 eur. Vzrástli náklady na benzín, nakoľko maloletý začal navštevovať logopéda vo vzdialenosti 30 km každý druhý týždeň, krúžky, výtvarná, hudobná, zvýšili sa energie, platby za kúpu dreva. Maloletý pravidelne užíva lieky vo výške 70 eur len na probiotiká a ďalšie lieky na reflux a imunitu. Výživné žiada doplatiť od podania návrhu od októbra 2022 a nie od 1.1.2023 ako to navrhoval otec v odvolaní.

8. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky nesúhlasil s návrhom matky na určenie výživného vo výške 350 eur. Výdavky na strane maloletého nepovažuje za preukázané. Otec poukazuje na skutočnosť, že matka poberá výživné 250 eur mesačne, rodičovský príspevok 60 eur a daňový bonus 140 eur od roku 2023, teda mesačný príjem na dieťa predstavuje 310 eur a daňový bonus. Je potrebné zohľadniť zvýšenie výživného do budúcnosti a tiež skutočnosť, že otec má snahu venovať sa synovi v rámci osobnej starostlivosti. Komunikácia s matkou je naďalej problémová a nezlepšila sa. Matka má naďalej veľmi negatívny postoj voči otcovi a snaží sa otca izolovať zo života maloletého. Matka si nevie predstaviť rozsiahlejšiu osobnú starostlivosť zo strany otca a tým negatívne ovplyvňuje zdravý osobnostný rast maloletého a jeho citovú väzbu voči otcovi.

9. V ďalšom vyjadrení matka uviedla, že otec dobrovoľne prispieval sumou 270 eur len v období od júna 2023 do augusta 2023. Od 11.9.2023 otec dobrovoľne znížil výšku výživného na pôvodnú sumu

250 eur. Nad rámec výživného od roku 2021, ani pri príležitostiach, ako sú narodeniny, sviatky, iné významné udalosti, neprispel. Otec maloletého neberie do úvahy zdravotný stav dieťaťa, nerešpektuje zdravotné obmedzenia maloletého, jeho konanie je nezodpovedné. Správa sa neprimeraným spôsobom pred maloletým pri preberaní a odovzdávaní maloletého, ktoré nevie matka ovplyvniť. Situácia je horšia a eskaluje zo strany otca. Maloletý vzhľadom na citové väzby k matke a k jej rodine a emočnú zrelosť potrebuje bezpečie a domov. Otec má neprimerané správanie pred maloletým a dehonestuje matku, ako aj jej rodinu, ktorá žije s maloletým, čo predstavuje nebezpečenstvo pre psychický vývoj dieťaťa.

10. Matka v ďalšom vyjadrení uviedla, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom, záujem maloletého má prednosť pred všetkým, adaptačná doba a postupné rozšírenie styku v plnej miere odzrkadľuje potreby maloletého. Adaptačná doba nie je určená rodičom, ale dieťaťu, ktoré ešte nechápe viaceré súvislosti, nechápe, prečo má zrazu tráviť u otca noc a celý víkend a časť prázdnin. V prípade výživného všetky odôvodnené potreby boli zdokladované a bolo preukázané, že došlo k navýšeniu potrieb, ako aj bolo preukázané, že na strane otca došlo k zlepšeniu finančnej situácie zmenou práce v nepomere k obdobiu z roku 2021.

11. Otec v ďalšom vyjadrení považuje tvrdenia matky za klamlivé a nepravdivé, nechápe jej postoj proti G. národnosti s faktom, že s ňou komunikoval len po G., keďže túto reč dobre ovláda. Otec uviedol, že v júli 2020 sa matka rozhodla ukončiť partnerský vzťah v období, keď najviac potreboval jej podporu, nakoľko vážne ochorel jeho otec a následne aj zomrel. Päť mesiacov bojovali o jeho život a potom už maloletého O. nemohol vôbec vídať, syna si privlastnila matka. V júni 2021 došlo k vynútenej dohode, kedy bolo prezentované, že to bude dočasné a neskôr sa rozšíri styk. Ukázalo sa, že súhlas s dohodou bola veľká chyba z otcovej strany, nakoľko dodnes platí a ďalšie snahy otca matka vždy odignorovala. Po pojednávaní v máji 2023 začal otec posielat' zvýšené výživné 270 eur, ale napriek tomu matka odignorovala snahu otca a nedovolila ani raz za 2 roky, aby strávil spoločný obed so synom. 7 hodinový styk je stále prerušený na 2 hodiny, matka neberie ohľad na to, že otec s ním chce tráviť čas častejšie. Čistý príjem otca v spoločnosti K. Y. predstavuje 1.300 eur mesačne a je jediným príjmom otca. Tento je zdokladovaný pracovnou zmluvou, potvrdením o zamestnaní, potvrdením o príjme a mzdovým listom. Vlastní motorové vozidlo K. A., ktoré je 17-ročné a 18-ročnú motorku. Nevlastní žiadne fotoštúdio, nevenuje sa včelárstvu a nemá v K. žiaden účet. V spoločnosti W. neobchoduje, do fondov sporí 3x po 15 eur. Tretí rok pravidelne cestuje do R. každé 2 týždne autom, sú to náklady, ktoré znáša výlučne otec, 9x mu matka neumožnila vídať O. kvôli chorobe bez možnosti náhradného termínu. Adaptačné obdobie 5 mesiacov považuje za nepotrebné, nakoľko pozná svojho syna, ktorý má už X rokov a ľahko sa prispôbuje novým veciam, otec ho v tom podporuje a chce, aby z neho bol sebavedomý a statočný človek. Podľa názoru otca práve absencia otca je príčinou nebezpečenstva psychického a fyzického vývoja maloletého, ktorý sa môže odzrkadliť v dospelosti. Otec chce byť súčasťou jeho života a výchovy. Takisto maloletý O. má právo na svojho otca a na rodinu otca.

12. Kolízny opatrovník považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a dôvodný a navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkmi, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahu (§ 65 CMP), a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

14. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému O. vo vzťahu k úprave styku otca s maloletým synom a určenia výživného.

15. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky otca maloletého je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol o úprave styku otca s maloletým synom (výrok I. až III.), rozhodol o povinnosti matky umožniť otcovi telefonický kontakt so synom (výrok V.) a rozhodol o zvýšení výživného na sumu 330 eur (výrok VI.) a dlžnom výživnom (výrok VII.), ako aj závislom výroku o trovách konania (výrok VIII.).

16. Otec svoju odvolaciu argumentáciu postavil na svojom presvedčení, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil a vyhodnotil príjem otca a výdavky maloletého syna. Vo vzťahu k úprave styku považuje otec adaptačné obdobie 5 mesiacov za neprímerané a takisto nesúhlasí s rozsahom styku určeným súdom prvej inštancie, ktorý považuje za obmedzený. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že rodičia maloletého nevedú spoločnú domácnosť, ich vzťah je vážne narušený, komunikácia značne konfliktná a ich rodičovský konflikt sa vyostřil do takej miery, že úpravu výkonu ich rodičovských práv a povinností nemožno urobiť dohodou.

17. Odvolací súd zo zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 15P/186/2020-292 zo dňa 9.6.2021 súd schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému O., v zmysle ktorej maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi umožnil povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 250 eur mesačne, zároveň upravil styk otca s maloletým každú páru nedeľu v čase od 8.00 hod. do 12.00 hod. a od 14.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky v mieste bydliska matky a maloletého s tým, že otec maloletého prevezme v stanovenom čase pred bydliskom matky a maloletého v stanovenom čase matke odovzdá na tom istom mieste. V súčasnosti prebieha styk otca s maloletým synom v tomto obmedzenom režime, pričom príčiny tohto stavu prezentujú rodičia diametrálne odlišne a v rozpore so záujmom maloletého syna. Otec tvrdí, že s predchádzajúcou úpravou súhlasil z dôvodu, že styk bude časom rozšírený, avšak k uvedenému nedošlo, matka mu umožňuje stretávať sa s maloletým synom len v zmysle rozhodnutia súdu. Matka tvrdí, že otcovi v styku s maloletým nebráni, avšak chce preukázať nespôsobilosť otca. Tvrdí, že otec nikdy nezabezpečoval samostatnú osobnú starostlivosť o syna, prostredie, do ktorého chce syna zobrať, je pre syna cudzie. Matka považuje adaptačné obdobie 5 mesiacov za primerané, nakoľko maloletý syn nepozná domácnosť otca, ide o cudzie prostredie, maloletý nemá vybudované žiadne citové väzby k ľuďom, s ktorými otec žije. Maloletý je citlivý chlapec a odlúčenie od matky v takomto rozsahu by nebolo v jeho záujme. Otec nerešpektuje intoleranciu syna na kravskú formulu a reflux. Kolízny opatrovník poukazuje na prílišnú naviazanosť matky na maloletého a zvýšené zameranie pozornosti matky na maloletého.

18. V prípade, keď súdy rozhodujú o úprave styku rodičov s dieťaťom, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Rozhodnutím súdu by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stykať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulat rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takéto usporiadanie vzťahov je spravidla vždy v „najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II.ÚS 56/2017 z 19. januára 2017). Nesúhlas s plnohodnotným stykom druhého rodiča s dieťaťom môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa. Ak ide o nepreukázaný alebo nepreskúmateľný dôvod, na ktorom je založený nesúhlas rodiča s pravidelným a plnohodnotným stykom druhého rodiča s dieťaťom, alebo sa v konaní preukáže, že ide o nesúhlas spočívajúci v dôvode, ktorý má pôvod len v osobe rodiča a preukázateľne nemá negatívny vplyv na záujem dieťaťa, súdy nemôžu na tomto nesúhlase založiť rozhodnutie. Rodič, ktorý s plnohodnotným stykom dieťaťa s druhým z rodičov nesúhlasí, by mal vierohodne preukázať dôvod svojho nesúhlasu, ktorého relevantnosť súd musí pri rozhodovaní o práve rodiča, ktorému korešponduje právo dieťaťa na plnohodnotný a pravidelný styk s rodičom, vždy skúmať. Súdy preto musia vždy citlivo a maximálne obozretne zvažovať naplnenie podmienok pre ten-ktorý model úpravy styku druhého rodiča s maloletým dieťaťom z hľadiska sledovania jeho najlepších záujmov. Je predovšetkým v záujme zabezpečenia úplného a všestranného rozvoja maloletého dieťaťa tak po citovej, rozumovej a emocionálnej stránke a vytvorenia čo najpriaznivejších podmienok pre jeho zdravý vývoj, aby nebolo vystavované napätým situáciám, stresu, strachu a nebolo nútené čeliť emocionálnym atakom, ktoré ešte vzhľadom na svoj vek a vyzretosť nedokáže samostatne spracúvať a zvládnuť.

19. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

21. V preskúmanom prípade má najvyššiu prioritu najlepší záujem mal. O.. Ten vyhodnocuje súd v každej jednotlivej veci osobitne, za pomoci kritérií, demonštratívne vymedzených zákonodarcom v čl. 5 Zákona o rodine.

22. Odvolací súd dodáva, že pre zdravý vývin maloletého dieťaťa je v prvom rade potrebná konštruktívna komunikácia rodičov, bez spochybňovania schopností druhého rodiča a vzájomného osočovania. V danom prípade však táto komunikácia zo strany rodičov maloletého úplne absentuje. V zásade súd pri rozhodovaní o úprave styku dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. V posudzovanom prípade je potrebné vychádzať zo špecifických okolností, ktoré v konaní boli preukázané. Odvolací súd má za to, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie nedostatočne a individuálne nezohľadnil existujúce pomery maloletého O. a jeho rodičov, pokiaľ ide o úpravu styku počas bežného roka a letných prázdnin. K argumentácii matky je potrebné dodať, že jej predstavy o realizácii styku otca s mal. synom nesledujú aktuálny vek maloletého, ktorý bude mať toho roku X rokov. Odvolací súd tak dospel k odlišnému záveru ako súd prvej inštancie aj pokiaľ ide o potrebu adaptačného obdobia a tiež rozsah styku počas bežného roka a letných prázdnin. Odvolací súd uvádza, že upravený styk súdom prvej inštancie nekorešponduje individuálnej potrebe maloletého a aktuálne zisteným pomerom rodičov s dôrazom na skutočnosť, že otec má dostatočne rozvinutú rodičovskú rolu, v dôsledku čoho možno konštatovať, že pozná potreby maloletého syna vo veku takmer X rokov, ktorý nemožno považovať za útlý vek. Matka nemá zasahovať do priebehu stretnutia otca so synom, prípadne určovať akékoľvek podmienky realizácie tohto styku, pretože matka má byť len osobou nápomocnou pri vytváraní si vzájomného vzťahu medzi synom a otcom. Je podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné prehodnotenie negatívneho nastavenia matky voči otcovi.

23. Maloletý O. sa v prejednávanej veci stal nástrojom na vyporiadanie konfliktného vzťahu medzi svojimi rodičmi, ktorý pretrváva, kedy matka vyhľadáva rôzne zámienky na to, aby sa styk otca so synom realizoval v obmedzenom režime. K uvedenému odvolací súd konštatuje, že otec má významné miesto v živote dieťaťa. Otec, či už je prítomný alebo nie, má svoje miesto v živote dieťaťa a toto miesto mu musí dať matka v rôznej podobe, či už prostredníctvom fotiek, porovnaní alebo spomienok, môže o otcovi hovoriť opisne. Nech zažila matka čokoľvek, otec nesmie byť očierňovaný a príčiny neprítomnosti otca môžu byť vysvetlené aj bez zachádzania do detailov. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že matka v podstate tvrdí, že iba ona je schopná saturovať všetky potreby dieťaťa, avšak podľa názoru odvolacieho súdu má snahu dieťa k sebe citovo viazať, čím mu zabraňuje v jeho individualizačnom procese a v možnosti vytvoriť si hlbší citový vzťah k otcovi. Napokon nebolo dokazovaním preukázané, že mal. syn by odmietal otca.

24. Za podstatné považuje odvolací súd dať do pozornosti vôľu otca stretávať sa s maloletým O. v širšom rozsahu a odôvodnený záujem na tom, aby mal rovnakú možnosť podieľať sa na starostlivosti a výchove maloletého. Skutočnosť, že v zmysle vyššie citovaných ustanovení má byť zachované právo dieťaťa na starostlivosti a výchove oboch rodičov aj v prípade, ak spolu nežijú, je skôr ideálna ako reálna. Za predpokladu, že je dieťa zverené do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, vždy nastáva nerovnováha

v prospech jedného z rodičov. Odvolací súd poznamenáva, že podstatnou je aj skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že by sa otec o maloletého syna nevedel postarať. Maloletý O. má právo na oboch rodičov a odvolací súd je presvedčený, že nie je možné prijať záver z vykonaných dôkazov o tom, aby bol ohrozovaný zdravý vývoj maloletého, pokiaľ súd pristúpi k stanoveniu širšieho styku autoritatívnym rozhodnutím.

25. V súvislosti s argumentáciou matky týkajúcou sa úpravy styku odvolací súd musí konštatovať, že matka v konaní ničím nepreukázala relevantné dôvody, ktoré by mali viesť k obmedzeniu plnohodnotného a pravidelného styku otca s maloletým synom. Odvolací súd zdôrazňuje, že nie je prípustné, aby súd založil svoje rozhodnutie na základe subjektívnych predstáv matky o tom, ako by mal podľa nej styk prebiehať. Odvolací súd taktiež považuje za potrebné uviesť, že podstatnou súčasťou matkiných podaní vo vzťahu k úprave styku, ako aj takmer všetkých jej podaní, sú jej výhrady k nedostatočným rodičovským zručnostiam otca, čo je však v tomto konkrétnom prípade úplne prirodzené, nakoľko bolo preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, pričom dlhodobo nie je zabezpečený rovnocenný, plnohodnotný styk otca so synom, nakoľko styk sa realizoval len v obmedzenom režime už niekoľko rokov. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že každý rodič má určitú ideálnu predstavu o tom, čo je pre jeho dieťa vhodné a čo nie, avšak základom rodičovskej zrelosti je schopnosť akceptovať aj druhého rodiča pri výchove maloletého dieťaťa, s čím súvisí aj prijatie jeho výchovných postupov, ktoré len tým, že sú odlišné, neznamenajú žiadne ohrozenie dieťaťa. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, v tomto prejednávanom prípade jednoznačne nemožno hovoriť o zlom vzťahu medzi otcom a synom, ale o dlhodobom konfliktnom vzťahu medzi rodičmi navzájom. Matka síce v podaniach označuje otca za neprejavujúceho žiaden záujem o syna, resp. záujem len deklarovaný, uvedené tvrdenia však neboli preukázané, pretože otec sa zjavne snaží napriek vzdialenosti a problémom, ktoré sú so stretávaním spojené, dostaviť sa za synom v zmysle úpravy stanovenej súdnym rozhodnutím.

26. Odvolací súd na základe zisteného skutočného stavu veci dospel k záveru, že úprava styku súdom prvej inštancie nie je optimálnym riešením a prostriedkom pre vytvorenie vzťahu otca a syna. Odvolací súd na základe zisteného skutočného stavu veci dospel k záveru, že najvhodnejším riešením a prostriedkom pre vytvorenie vzťahu otca a dieťaťa je zvoliť úpravu styku otca s maloletým v každom párnom týždni v kalendárom roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas letných prázdnin od 1.7. od 09.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 09.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod. Takto časovo nastavený styk prihliada na to, aby sa zrovnoprávnil otec a bola mu daná možnosť tráviť viac času so synom. Odvolací súd nenašiel dôvody pre obmedzenie rodičovského práva otca, keďže nebolo zistené, že styk s otcom negatívne vplyva na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu.

27. Zhrnúc vyššie uvedené pristúpil odvolací súd k zmene výrokov o úprave styku I., II. a III. podľa ustanovenia § 388 CSP, akceptujúc právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, keďže je zverené len do starostlivosti matky, pri zachovaní práva otca, priblíženiu sa k zásade, aby sa rovnakou mierou mohol starať a podieľať na výchove svojho syna, rešpektujúc jeho najlepší záujem. Nejde len o celkové množstvo stráveného času s dieťaťom z hľadiska celého kalendárneho roku, ale ide aj o to, v akom období sa styk rodiča s dieťaťom uskutočňuje. Pre dieťa a jeho budúcnosť má veľký význam, aby sa do jeho výchovy zapojili obaja rodičia tak, aby dieťa mohlo čo najviac ťažiť zo znalostí, skúseností, výchovných schopností oboch rodičov a nielen jedného z nich. Adaptačné obdobie považoval odvolací súd za nedôvodné vzhľadom na vek maloletého O., ktorý bude mať X rokov a zároveň skutočnosť, že otec sa s maloletým pravidelne i keď zatiaľ obmedzene vzhľadom na rozsah, stretáva a teda nepredstavuje pre dieťa cudziu osobu.

28. Zároveň odvolací súd zmenil rozsudok aj vo výroku V. tak, že matka je povinná otcovi umožniť telefonicky kontakt s maloletým každú stredu v čase od 17.00 hod. do 17.30 hod., nakoľko je dôvodná odvolacia námietka otca, že keďže sa realizuje jeho osobný styk so synom každú druhú nedeľu, je nelogická povinnosť, aby v takýto deň matka umožňovala telefonický kontakt so synom.

29. Vo vzťahu k rozsahu vyživovacej povinnosti otca je z obsahu preskúmaného rozhodnutia zrejmé, že súd vzhľadom na podstatnú zmenu pomerov od posledného súdneho rozhodnutia z roku 2021 zvýšil výživné zo strany otca na mal. O. na sumu 330 eur mesačne. Podľa názoru odvolacieho súdu argumentácia otca v rámci podaného odvolania má svoju relevanciu vyjadrenú v ust. § 75 Zákona o rodine. V nasledujúcom rozsahu odvolací súd pri preskume vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia

skúmal primeranosť určeného výživného s ohľadom na zákonné kritéria, predpokladané ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. V jeho zmysle by výživného malo reflektovať odôvodnené potreby dieťaťa, tiež možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

30. Odvolací súd zo zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 15P/186/2020-292 zo dňa 9.6.2021 súd otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 250 eur mesačne. V čase poslednej úpravy predstavoval priemerný čistý zárobok otca 1.050 eur a priemerný čistý mesačný zárobok matky 554 eur. Iné vyživovacie povinnosti rodičia nemali. V čase rozhodovania súdom prvej inštancie času priemerný čistý mesačný zárobok otca predstavoval 1.294 eur, matkin priemerný čistý mesačný príjem predstavoval 972 eur. Maloletý je naďalej v predškolskom veku, avšak nastúpil do D.L. Q., v auguste 2024 bude mať X rokov a odvolací súd predpokladá, že by mal nastúpiť na D. stupeň Q. školy. Z uvedeného dôvodu možno považovať návrh matky za dôvodný v súvislosti s predškolskou a povinnou školskou dochádzkou, ktorá u maloletého nastane. Odôvodnené potreby dieťaťa, respektíve ich finančnú náročnosť môžeme všeobecne odvodzovať od veku dieťaťa. Spravidla s nástupom do nového typu školského zariadenia určitým spôsobom vzrastá aj finančná náročnosť štúdia, výchovy, výživy, prípadne aj odievania, bývania. Zvýšené potreby dieťaťa spojené s nástupom povinnej školskej dochádzky potom môžu spôsobiť zvýšenie výživného, a to aj keď sa príjem povinného nezmení. Zmenou stupňa vzdelávania a celkovým vývinom maloletého, nesporne vzrastú odôvodnené potreby v každom smere. V súčasnosti je však maloletý stále v D. veku, preto odvolací súd považuje súdom prvej inštancie určenú sumu 330 eur mesačne na maloletého O. za neadekvátnu jeho potrebám s poukazom na pomery otca, pri aktuálnych cenách nevyhnutných výdavkov maloletého syna na bývanie, potraviny, drogériu, oblečenie a obuv, lieky, aj s poukazom na skutočnosť, že posledná úprava výživného bola realizovaná len v roku 2021. Súdom prvej inštancie síce zistil oprávnené potreby maloletého, avšak odvolací súd matkou prezentované náklady považuje za neprimerané jeho veku, a to aj s ohľadom na jeho zhoršený zdravotný stav na jednej strane a porovnaním nákladov s jeho rovesníkmi v tomto veku na druhej strane, ktoré považuje v zmysle vyčíslenia matkou v odvolacích vyjadreniach za nadhodnotené. Na lepšie pochopenie do objektívnych výdavkov mal. O. možno zahrnúť, výdavky na stravu a o aj doplnkovú stravu, oblečenie, obuv, drogéria, interaktívne hračky, pomerná časť nákladov za bývanie (nie splátka hypotekárneho úveru), poplatky za základnú lekársku starostlivosť a lieky, kaderník, krúžky, poplatky na školné a stravu v zariadení.

31. Podaným odvolaním otec maloletého prejavil subjektívnu nespokojnosť s výškou výživného, ktorá nezodpovedá možnostiam a schopnostiam otca. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že osobnú starostlivosť o maloletého O. zabezpečuje výlučne matka, pričom výkon jej osobnej starostlivosti je potrebné vziať do úvahy v zmysle ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine aj v kontexte vyživovacej povinnosti. Na druhej strane je nevyhnutné zohľadniť skutočnosť, že otec má výrazný záujem na podieľaní sa na starostlivosti o syna, avšak matka s rozšírenou starostlivosťou otca nesúhlasí a žiada, aby otec sa v podstate podieľal na jeho starostlivosti výživným, a na druhej strane sa s ním stretával v minimálnom rozsahu. Uvedené odvolací súd nemôže nechať bez povšimnutia a nemôže konštatovať, že je to v súlade so záujmom dieťaťa.

32. Pre účely kvantifikácie výživného odvolací súd použil vo svojej rozhodovacej činnosti materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z roku 2024. Tzv. tabuľkové výživné je totižto prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach, zároveň nahrádza aktivitu, ktorý by inak musel vykonať odvolací súd, aby nastolil princíp právnej istoty a zabezpečil vo svojej rozhodovacej činnosti, že v skutkovo obdobných veciach nebude rozhodované rozdielne. V zmysle tohto tabuľkového výživného sa vypočítava výživné z čistého príjmu rodiča, ktorý je zároveň kvantifikačným vyjadrením jeho možností, schopností a majetkových pomerov. Jednotlivé vekové kategórie detí dostatočne zohľadňujú fyzický vývin dieťaťa aj prechod v rámci stupňov školskej dochádzky. Zohľadňuje počet vyživovacích povinností rodiča a zohľadňuje mieru starostlivosti o dieťa a styk s dieťaťom. Materiál je doporučený na prípady maximálne 4 vyživovacích povinností rodičov, je preto použiteľný na preskúmaný prípad.

33. Vekovej kategórii mal. detí v predškolskom veku prislúcha štandardne 18 % z čistého príjmu povinného rodiča a vekovej kategórii 6 až 9 rokov prislúcha štandardne 20 % z čistého príjmu povinného rodiča pri jednej vyživovacej povinnosti. Odvolací súd pri určení výživného zohľadnil aj mieru osobnej starostlivosti otca, ktorý sa s mal. O. bude stretávať 6 dní v mesiaci. Pri zistenom príjme otca vo výške 1.300 eur výživné je podľa odvolacieho súdu primeraným výživným suma 270 eur mesačne (t.j. tesne

nad hranicou 20 % z príjmu otca zohľadňujúc nástup maloletého na povinnú školskú dochádzku v blízkej budúcnosti a tiež mimoriadne výdavky v súvislosti so zdravotným stavom dieťaťa). Aplikácia tabuľkového výživného do určitej miery zovšeobecňuje právne veci určovania výživného a zároveň nastoľuje v rozhodovacej činnosti právnu istotu. Za jeho výhodu považuje odvolací súd kategorizáciu detí podľa veku, pričom jednotlivé vekové kategórie dostatočne zohľadňujú fyzický aj spoločenský vývin dieťaťa, tiež prechod v rámci stupňov školskej dochádzky.

34. Čo sa týka primeranosti výšky zvýšeného výživného odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že výška výživného otca na maloletého O., ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, a tiež pomerom povinného rodiča (otca) zodpovedá sume 270 eur. Takto určené výživné zohľadňuje všetky zákonné kritériá rozhodujúce pre určenie výšky výživného pre dieťa. Odvolacím súdom zmenená suma výživného na maloletého v primeranej miere zohľadňuje pomery otca, ako aj odôvodnené potreby osoby oprávnenej výživou a tiež spotrebný charakter výživného. Takto určené výživné zohľadňuje mieru proporcionality i limity otcových pomerov. Uvedená suma však pokryje iba časť odôvodnených potrieb maloletého s tým, že zvyšná časť bude pokrytá prídavkami na dieťa, daňovým bonusom a zvyšok z výživného od matky, keďže obaja rodičia majú k maloletému dieťaťu vyživovaciu povinnosť a každý z nich je povinný prispievať podľa svojich schopností a možností. Je nevyhnutné prihliadnuť aj na náklady spojené s pobytom maloletého u otca počas upraveného styku.

35. Odvolací súd uvádza, že v súdnej veci zo súdom prvej inštancie zisteného skutočného stavu bolo možné vo veci rozhodnúť o vzniknutom dlžnom výživnom s ohľadom na rýchlosť a hospodárnosť konania a predovšetkým sledujúc, aby sa výživné (bežné a dlžné) dostalo k maloletému dieťaťu v čo najkratšom čase. Rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený, vznikol nedoplatok na dlžnom výživnom za obdobie od 19.8.2022 do 31.1.2024 v sume 348,39 eura. Za uvedené obdobie dospel odvolací súd k výške dlžného výživného 348,39 eura na maloletého (aliquotná časť august 2022, t.j, 8,39 eura + 17 mesiacov x 20 eur (rozdiel medzi naposledy určeným výživným 250 eur a výživným určeným odvolacím súdom 270 eur) za obdobie od 9/2022 do 1/2024, t.j, 340 eur).

36. Čo sa týka splatnosti dlžného výživného, odvolací súd postupoval podľa § 232 ods. 3 CSP a zároveň prihliadol na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie výhody splátok by nemalo ťaživý dopad na maloleté dieťa, prípadne, či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo dlhšej ako zákonnej lehoty. Odvolací súd vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku nepovažuje za spravodlivé priznať výhodu splátok, pretože otcovi muselo byť zrejmé, ako si plní vyživovaciu povinnosť a pri primeranej prezieravosti si mohol predbežne vyčísliť dlžné výživné a vytvárať úspory na úhradu dlžného výživného. Vo vzťahu k maloletému dlžné výživné v sume 348,39 eura povolil zaplatiť v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Je nepochybné, že ani matka maloletého pri uspokojovaní jeho potrieb nebola zvýhodnená splátkami a musela potreby maloletého uspokojovať postupne tak ako vznikali, preto odvolací súd má za to, že lehota určená súdom je dostatočne dlhá na to, aby otec dlžné výživné uhradil.

37. V nadväznosti na vyššie uvedené, odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutých výrokoch VI., VII. týkajúcich sa výživného, a to postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

38. Vo vzťahu k návrhu otca, aby odvolací súd uložil matke povinnosť raz týždenne informovať otca písomne formou e-mailu o zdravotnom stave maloletého a všetkých podstatných záležitostiach týkajúcich sa maloletého, odvolací súd uvádza, že uvedený návrh nebol predmetom konania na súde prvej inštancie, preto o ňom nemohol rozhodovať ani odvolací súd. Ide o špecifický druh konania vo veci starostlivosti o maloletých, ktoré má otec možnosť iniciovať, ale na súde prvej inštancie, nie návrhom na odvolací súd.

39. Odvolací súd zmeniac rozsudok súdu prvej inštancie v jeho meritórnej časti rozhodol i o trovách konania pred súdom prvej inštancie a rovnako i odvolacieho konania a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, kedy síce možno konštatovať procesný úspech otca v konaní, avšak vzhľadom na charakter predmetného konania vedeného podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku, o trovách prvoinstančného, ako i odvolacieho konania rozhodol odvolací súd poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1, CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súdnej veci odvolací súd nevzhladol žiadny z dôvodov, pre ktoré by bolo nutné alebo spravodlivé postupovať podľa ust.

§ 54 a § 55 CMP, a preto žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania. V predmetnom konaní (kde majú účastníci konania rovnaký pomer účasti na veci a konaní) bezprostredne relevantným nie je totiž to, ktorý účastník konanie inicioval, prípadne ktorý účastník navrhol vykonanie konkrétneho dôkazu.

40. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).